

UCHWAŁA Nr XII/69/2015
Rady Miejskiej w Białej Piskiej
z dnia 29 października 2015 r.

w sprawie **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**
w Gminie Biała Piska na 2016 rok

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz.1515), art. 4¹ ust.2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 poz.1286) - **Rada Miejska w Białej Piskiej uchwala, co następuje :**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Białej Piskiej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Grabowski Marek
inż. Marek Grabowski

RADA MIEJSKA
w BIAŁEJ PISKIEJ
Plac Adama Mickiewicza 25
12-230 Biała Piska

Załącznik do Uchwały Nr XII/69/2015
Rady Miejskiej w Białej Piskiej
z dnia 29 października 2015 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
i ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
w GMINIE BIAŁA PISKA w 2016 r.**

ROZDZIAŁ 1.

Postanowienia ogólne

§ 1. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wprowadziła obowiązek realizacji gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na około 660 tysięcy, zaś osób pijących alkohol szkodliwie na około 2,5 mln.

Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem psychicznym i zaburzeniem zachowania, które w Polsce diagnozuje się na podstawie międzynarodowej klasyfikacji chorób i problemów zdrowotnych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest zmodyfikowaną kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Biała Piska w ostatnich latach. Stanowi spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy w obszarze tych zagadnień społecznych, które będą realizowane w 2016 roku.

Punkt Konsultacyjny i Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, poprzez Program, realizuje ustawowe oczekiwanie Sejmu RP, jakim jest życie obywateli w trzeźwości, co stanowi niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra Narodu. Komisja w swych działaniach przeciwdziała patologiom i pomaga w wychodzeniu z uzależnień.

Przy konstruowaniu Programu na 2016 rok uwzględniono doświadczenia z lat poprzednich z których wynika, że najskuteczniejsza jest profilaktyka opierająca się na kryterium oceny indywidualnego ryzyka powstawania problemów zdrowotnych, które określają granice między profilaktyką i promocją zdrowia, a także między profilaktyką i leczeniem uzależnień oraz innych zaburzeń związanych z nadużywaniem alkoholu.

To właśnie gmina, z racji dysponowania największą wiedzą o problemach swojej społeczności ma przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu.

Pomagać to znaczy minimalizować skutki alkoholizmu, ale pomagać to przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję.

Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne „podpieranie się substancjami uzależniającymi”. Uczycie umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia. Alkoholizm to choroba, która rozwija się latami, niepostrzeżenie. Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji samego alkoholika, one dotyczą wszystkich osób, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym. Alkoholizm jest chorobą śmiertelną, nie leczony skraca życie. We wczesnej fazie choroby alkoholizm przypomina inne problemy: złe zachowanie, brak odpowiedzialności, nie troszczenie się o innych, nieumiejętność gospodarowania pieniędzmi, gwałtowny temperament, ustawiczną chęć zabawy.

§ 2. Ilekroć w Programie jest mowa o :

ustawie – należy przez to rozumieć ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (Dz.U. Z 2015, poz.1286)

GKRPA – należy przez to rozumieć Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
GPPiRPA – należy przez to rozumieć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

MGOPS – należy przez to rozumieć Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej.

§ 3. Cele programu

Nadrzędnym celem programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z piciem i nadużywaniem alkoholu na terenie Gminy Biała Piska oraz zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki problemów alkoholowych

Cele strategiczne i szczegółowe oraz narzędzia do realizacji GPP iRPA:

- 1) zmniejszanie rozmiarów aktualnie występujących problemów,
- 2) zwiększenie zasobów narzędzi niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami,
- 3) zapobieganie społecznemu wykluczeniu osób uzależnionych,
- 4) organizowanie pomocy w wychodzeniu z uzależnień,
- 5) działania na rzecz zmiany struktury spożycia napojów alkoholowych, zmiany zachowań i postaw mieszkańców oraz instytucji, w sytuacjach związanych z alkoholem,
- 6) wdrażanie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży,
- 7) inicjowanie i wspieranie różnorodnych form zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży z gminy Biała Piska,
- 8) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy,
- 9) zwiększenie skuteczności podejmowanych działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych,
- 10) wzmacnianie kompetencji zawodowych realizatorów GPPiRPA,
- 11) opracowanie diagnozy problemów alkoholowych.

§ 4. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powołana Zarządzeniem Burmistrza Białej Piskiej nr 15/1/11 z dnia 04 lutego 2011r. działająca w zakresie:

- 1) inicjowania i koordynowania polityki Gminy Biała Piska wobec problemów alkoholowych,
- 2) prowadzenia kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych w gminie,
- 3) wytyczania priorytetów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i występowania do Burmistrza o ich realizację.

2. Komisja realizuje swój program poprzez wskazane przez siebie, istniejące lub do tego powoływane instytucje, organizacje i stowarzyszenia, z którymi współpracuje w zakresie przedsięwzięć profilaktycznych i rozwiązywaniu problemów.

3. Do instytucji możemy zaliczyć między innymi:

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piszcu,
- 2) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej,
- 3) Komisariat Policji w Białej Piskiej,
- 4) Sąd Rejonowy w Piszcu,
- 5) Prokuraturę Rejonową w Piszcu,
- 6) Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Piszcu,
- 7) Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Białej Piskiej,
- 8) szkoły działające na terenie miasta i gminy,
- 9) stowarzyszenia działające w sferze zdrowia, kultury i kultury fizycznej,
- 10) kościoły i związki wyznaniowe,
- 11) organizacje spoza sektora finansów publicznych,
- 12) Punkt Konsultacyjny w Białej Piskiej.

§ 5. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. Źródłem finansowania zadań GPPiRPA, są środki przyznane przez Radę Miejską w Białej Piskiej w drodze uchwały budżetowej, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Zasady finansowania zadań GPPiRPA określa niniejszy program.

ROZDZIAŁ 2.

Diagnoza Problemów Uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla Gminy Biała Piska

§ 6.

W styczniu 2011 roku przez firmę „Ekspertyzy-Edukacja-Terapia EKSTER” z Opolna Zdroju została przeprowadzona diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych w mieście i gminie Biała Piska. Badaniami zostali objęci :

- a) mieszkańcy gminy (mężczyźni i kobiety), którzy ukończyli 18 lat – sondaż uliczny,
- b) uczniowie szkół gminy (dziewczęta i chłopcy) w trzech grupach wiekowych:
 - uczniowie klas szóstych szkół podstawowych
 - uczniowie klas trzecich gimnazjów
 - uczniowie klas drugich szkoły ponadgimnazjalnej

Wnioski z przeprowadzonych badań:

Alkoholizm zajmuje drugie miejsce w hierarchii problemów społecznych. Wymienia go 48% badanych-dorosłych. Według młodzieży alkoholizm jest na pierwszym miejscu (61%).

Według danych szacunkowych opartych na wskaźnikach wypracowanych przez PARPA, co piąty mieszkaniec miasta uwikłany jest w jakiś sposób (osobiście, lub przez członków rodziny) w problem alkoholowy.

Wśród 15-16-latów nie pije alkoholu zaledwie 13% uczniów, zaś wśród drugoklasistów ze szkoły ponadgimnazjalnej odsetek ten wynosi tylko 3%.

Do 15-tego roku życia po alkohol sięgnęło 20% dorosłych. Potwierdza się więc teza o wzroście zachowań ryzykownych wśród młodzieży. Picie młodzieży przestaje być sporadycznym wyskokiem, a staje się obyczajem. Więcej niż połowa 15-latków piła alkohol w ciągu ostatniego miesiąca przed badaniem. To samo dotyczy więcej niż $\frac{3}{4}$ uczniów szkoły ponadgimnazjalnej.

Najczęściej spożywanym przez młodzież napojem alkoholowym jest piwo. Towarzyszy temu często fałszywe i szkodliwe przekonanie, że alkohol w piwie jest mniej groźny, niż w wódce.

Uczniowie nie tylko piją, ale i upijają się. Pijany był już co ósmy uczeń klasy szóstej szkoły podstawowej, połowa uczniów klasy trzeciej gimnazjalnej i 83% uczniów klas drugich szkoły ponadgimnazjalnej.

Co trzeci uczeń gimnazjum i ponad połowa uczniów drugich klas szkoły ponadgimnazjalnej uczestniczyło w kłótni, sprzeczce lub bójce z powodu alkoholu.

Niepokojąco wygląda także analiza motywów picia. Wielu młodych ludzi sięga po alkohol nie po to, aby się zabawić, czy rozerwać, lecz traktując picie jako lekarstwo na problemy i smutki. Skraca to drogę do uzależnienia, nie daje bowiem możliwości realnego zmierzania się z problemami.

Duży odsetek młodzieży zbyt długo pozostaje przy komputerze (zarówno w ocenie własnej, jak i innych osób). Internet staje się nierzadko sposobem na ucieczkę od problemów lub sposobem na poprawę nastroju (25%). Wielu młodych ludzi (37%) doświadczyło przez Internet lub sms-y wulgarnego wyzywania, straszenia czy też ośmieszania.

Problemy przemocy :

- 1) dzieci narażone są w szkole i w domach na różnego rodzaju akty przemocy,
- 2) co 11 uczeń był ofiarą pobicia w szkole, co 5-ty był zmuszany do robienia rzeczy niechcianych, a co 11-ty został napadnięty i okradziony,
- 3) niemal co 4-ty z badanych dorosłych jest zwolennikiem surowego wychowania,
- 4) w co trzeciej rodzinie serwuje się wyzwiska, w co ósmej- dzieci są bite,
- 5) co ósmy uczeń jest karcony w sposób niebezpieczny dla zdrowia.

W co piątym przypadku osobami, które po raz pierwszy poczęstowały młodego człowieka alkoholem byli dorośli- także rodzice. Jednocześnie 43% uczniów było świadkiem przykrych sytuacji w życiu rodzinnym spowodowanej przez alkohol.

Młodzi ludzie nie mają problemu z omijaniem zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. 17% uczniów klasy trzeciej gimnazjum kupowało samodzielnie alkohol.

Młodzież najczęściej spożywa alkohol w domu, na dyskotecę, kawiarni.

Siedmiu na dziesięciu badanych mieszkańców coraz częściej styka się z osobami, które zostały abstynentami lub przynajmniej piją w sposób mniej destrukcyjny niż dawniej. Wielu badanych (66%) zmniejsza picie alkoholu w pracy. Zmieniają się preferencje alkoholowe. Napoje spirytusowe są często zastępowane napojami o niskiej zawartości alkoholu.

$\frac{3}{4}$ badanych wiedziałoby gdzie szukać pomocy, gdyby ktoś z ich bliskich miał problemy z alkoholem.

78% badanych wierzy w skuteczność leczenia odwykowego. Duże jest także zaufanie do działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

ROZDZIAŁ 3.

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i zasady wynagradzania członków Komisji

§ 7.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana Zarządzeniem Nr 15/1/11 Burmistrza Białej Piskiej z dnia 04 lutego 2011 roku.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa na podstawie Regulaminu, który stanowi załącznik do Zarządzenia Nr 15/1/11 Burmistrza Białej Piskiej z dnia 04 lutego 2011 roku.

Z tytułu pracy w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białej Piskiej przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości:

- 1) Przewodniczącemu Komisji 11% minimalnego wynagrodzenia,
- 2) Wiceprzewodniczącemu Komisji 7% minimalnego wynagrodzenia,
- 3) Sekretarza Komisji 7% minimalnego wynagrodzenia,
- 4) Członkom Komisji 5% minimalnego wynagrodzenia.

Wynagrodzenie nie przysługuje w przypadku :

- 1) nieobecności na posiedzeniach komisji w danym miesiącu,
- 2) braku posiedzeń komisji w danym miesiącu.

W sytuacji nieobecności na części posiedzeń w danym miesiącu, wynagrodzenie ulega zmniejszeniu o $\frac{1}{3}$ wynagrodzenia za każdą nieusprawiedliwioną nieobecność.

Przez minimalne wynagrodzenie rozumie się minimalne wynagrodzenie za prace ustalone na podstawie obowiązujących przepisów.

Wynagrodzenie członkom komisji przysługuje tylko wówczas, gdy potwierdzi on swój udział w posiedzeniu komisji składając własnoręczny podpis na stosownym dokumencie (lista obecności).

ROZDZIAŁ 4.

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§ 8.

W związku art. 4¹ ust. 1 ustawy, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin, a w szczególności zadania te obejmują:

Zadania ustawowe	Realizacja zadania	Realizator	Termin realizacji
I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dofinansowanie i realizacja zajęć terapeutycznych dla pacjentów uzależnionych od alkoholu. 2. Organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych - działalność Punktu Konsultacyjnego. 3. Finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych oraz zajęć dla młodzieży. 4. Opłacanie kosztów sądowych, wydatków związanych z wydaniem opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz innych kosztów. 5. Szkolenia członków GKRPA. 6. Zakup programów dla osób współuzależnionych 	GKRPA Pełnomocnik Punktu	cały rok
II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania GKRPA w celu zmotywowania do podjęcia leczenia. 2. Dofinansowanie działalności świetlic. 3. Pomoc i wsparcie dla rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej. 4. Koordynowanie współpracy instytucji i organizacji zajmujących się problemem przemocy. 5. Szkolenie Zespołu Interdyscyplinarnego. 6. Finansowanie oraz realizacja profilaktyki przemocy w rodzinie. 	GKRPA Pełnomocnik Punktu	cały rok
III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dofinansowanie realizacji zadań placówek oświatowo-wychowawczych: <ol style="list-style-type: none"> a) programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży odpowiadającym standardom wyznaczonym przez nowoczesne technologie profilaktyczne, b) innych zajęć pozalekcyjnych realizowanych przez nauczycieli i pedagogów z wykorzystaniem posiadanej bazy lokalowej i infrastruktury sportowo-rekreacyjnej 2. Organizowanie i dofinansowanie szkoleń specjalistycznych z zakresu pracy z dziećmi i młodzieżą dla pedagogów, nauczycieli, którzy deklarują gotowość podjęcia pracy profilaktycznej. 3. Współorganizowanie oraz dofinansowywanie działań profilaktycznych polegających na 	GKRPA Pełnomocnik Punktu	cały rok

<p>działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych</p>	<p>organizowaniu lokalnych imprez dla dzieci , młodzieży oraz rodziców promujących idee abstynencji, m in: dofinansowanie imprez i spotkań profilaktyczno-edukacyjnych promujących bezalkoholowy styl życia skierowanych do dzieci i młodzieży, 4. Dofinansowywanie organizacji wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych (koncerty, spektakle, konkursy, dyskusje, prelekcje) jako alternatywna metoda spędzania czasu wolnego. 5. Prowadzenie przedsięwzięcia profilaktyki do programu realizowanego w świetlicach wiejskich. 6. Finansowanie i realizacja programów profilaktycznych. 7. Udział w lokalnych i regionalnych kampaniach edukacyjnych. 8. Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych.</p>		
<p>IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych</p>	<p>1. Powierzenie realizacji poszczególnych zadań gminnego programu organizacjom pozarządowym oraz Miejsko-Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Białej Piskiej. 2. Współpraca ze stowarzyszeniami i klubami abstenenckimi-dofinansowywanie dodatkowych programów terapeutycznych realizowanych w stowarzyszeniach, dofinansowywanie kosztów organizowanych obozów terapeutycznych. 3. Współpraca z Kościołem Katolickim i innymi związkami wyznaniowymi. 4. Współpraca i wspieranie ruchów trzeźwościowych i samopomocowych (AA, Al.-Anon, DDA i Al.-Ateen).</p>	<p>GKRPA Pełnomocnik Punktu</p>	<p>cały rok</p>
<p>V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego</p>	<p>1. Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy. 2. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku naruszenia przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy.</p>	<p>GKRPA Pełnomocnik Punktu</p>	<p>cały rok</p>
<p>VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego</p>	<p>1. Wspieranie działań edukacyjnych, kolportaż materiałów edukacyjno-profilaktycznych.</p>	<p>GKRPA Pełnomocnik Punktu</p>	<p>Cały rok</p>

3. Organizowanie konkursów i imprez kulturalno - rozrywkowych oraz uroczystości promujących trzeźwe obyczaje i zdrowy styl życia np. Dni Rodziny, obozy sportowe, festyny, konferencje, lokalne i ogólnopolskie kampanie profilaktyczno-edukacyjne np. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, " Reaguj na przemoc" i inne.
4. Podnoszenie kwalifikacji nauczycieli oraz działalność edukacyjna dla rodziców.
5. Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych.
6. Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.
7. Organizowanie wypoczynku zimowego i letniego.
8. Zakup wydawnictw profilaktycznych, plakatów i innych materiałów edukacyjno-informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień.
9. Prowadzenie przedsięwzięcia profilaktyki do programu realizowanego w świetlicach wiejskich (organizacja choinek noworocznych).
10. Wspieranie działań edukacyjnych, kolportaż materiałów edukacyjno-profilaktycznych.

ZADANIE IV

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych - 6.000,00 zł

1. Wspieranie ruchów trzeźwościowych i samopomocowych (m.in. AA, Al.-Anon, DDA, Al.-Ateen).
2. Wyjazdy na spotkania trzeźwościowe dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ich rodzin.
3. Zakup materiałów edukacyjnych o charakterze profilaktycznym.

Ogółem wydatki związane z realizacją Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 r. - 120.000,00 zł.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Grabowski Marek
inż. Marek Grabowski